

Štórski

ŽELEZAR



Leto XXI.

1982

JANUAR

Št. 1

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTÓRE

Sklepi in stališča

SKLEPI IN STALIŠČA S PROBLEMSKE KONFERENCE O VLOGI IN NALOGAH SINDIKATA PRI UVELJAVLJANJU DELAVCEV KOT NOSILCEV SOCIALNE POLITIKE IN ZAGOTAVLJANJA SOCIALNE VARNOSTI

Glede na gradivo Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o vlogi in nalogah sindikatov pri uveljavljanju delavcev kot nosilcev socialne politike in zagotavljanja socialne varnosti je bila sklicana problemska konferenca.

Vse osnovne organizacije sindikata TOZD in DS so gradivo predhodno obravnavale in na problemski konferenci podale analizo, stališča in predloge. Ker so določena področja takšne narave, da njih reševanje zahteva dalj časa, so določeni predlogi v svojem reševanju vezani na daljši rok.

Po temeljiti razpravi je konferenca sprejela sklep, da v celoti podpira nakazane usmeritve in se istočasno obvezuje, da jih bomo tudi izvrševali v svojih okoliših.

Po sklepu konference je izvršni odbor pri konferenci OO ZS Železarne Štore na svoji seji dne 15. 12. 1981 obravnaval zapisnik s problemske konference in sprejel za posamezna področja naslednje ugotovitve, predloge in stališča oz. zaključke:

1. DRUŽBENA PREHRANA

Izvršni odbor je ugotovil, da je prehrana med delom (malica) v Železarni Štore zadovoljivo organizirana, prav tako je kvaliteta posameznih obrokov na zadovoljivi ravni.

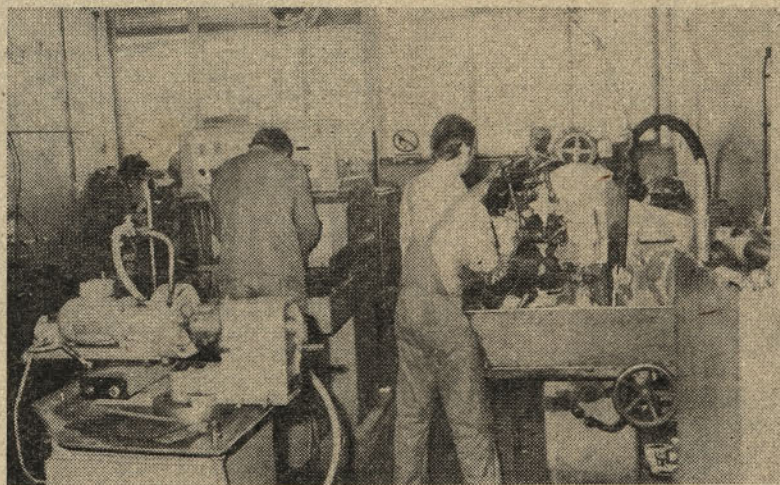
Glede na stroške toplega obroka je v razpravi prevladalo mnenje, da je na področju Štore II preveliko število jedilnic in bi bili smotno zamisliti o centralni jedilnici, ker bi s tem prihranili pri stroških, ki v sedanji situaciji bremenijo topli obrok in s tem povečujejo njegovo ekonomsko ceno.

Predlagamo imenovanje organa posvetovalnega značaja z nalogo, da sestavi jedilnik, analizo cen in kvalitete obrokov.

Topli obrok je po sedanji strukturi stroškov preveč obremenjen s stroški po ključih in predlagamo, da del stroškov prevzamejo koristniki toplega obroka (TOZD).

Dosledno je treba upoštevati pokrivanje stroškov toplega obro-

ka skladno z zakonom in družbenim dogovorom. Ob tem se izvršni odbor strinja s predlogom, da se lahko udeležba pri toplem obroku s 1. 1. 1982 poviša od sedanjih 7,50 din na 10 din.



Priprava orodja v orodjarni TOZD Mehanska obdelava

2. ODDIH - LETOVANJA

Izvršni odbor ugotavlja, da smo v zadnjih letih uspeli vsem zainteresiranim omogočiti organizirano letovanje v lastnih počitniških kapacitetah. V bodoče je treba stremeti k temu, da izboljšamo izkoriščenost letovalnih kapacitet s podaljšanjem pred in posezonskega časa letovanja, k izbiri letovanja z izmenjavo počitniških kapacitet z ostalimi železarnami in organiziranjem cenejših oblik letovanja (prikolice).

Regresiranje letovanja je potrebno uvesti z različno višino regresa na osnovi dohodka po družinskem članu. Regres I naj ostane za vse zaposlene, nezaposlenega zakonca in otroke enak kot doslej. Regres II, namenjen za financiranje organiziranega letovanja, naj bo različen glede na višino celotnega dohodka po družinskem članu.

Predlagamo letni nakup vsaj dveh prikolic kot nadomestilo za izrabljene prikolice.

Tudi v bodoče je potrebno nadaljevati z že vpeljano obliko re-

kreativno zdravstvenega oddiha delavcev.

Obnovi lastnih počitniških kapacitet je treba posvetiti vso pozornost.

3. REKREACIJA

Izvršni odbor ugotavlja, da je organizirana rekreativna dejavnost zadovoljiva, vendar se opaža, da po obliki v zadnjih letih stagnira. Manjka množičnost, zato predlagamo usmeritev k re-

urnega dela na resnično potrebni minimum.

Se nadalje je potrebna usmeritev zaposlovanja v proizvodni sferi in zmanjševanje zaposlovanja na neproizvodnih delih.

6. ZDRAVSTVENA PROBLEMATIKA

Dosedanja prizadevanja so do prinesla, da smo na področju zdravstvene problematike v zadnjih letih uspešnejši. Izdelane analize, opravljene v zdravstveni postaji Štore, nakazujejo usmeritev tudi v bodoče.

Izvršni odbor predlaga, da se tudi za leto 1981 opravi enaka analiza.

OO ZS naj se z ugotovitvami analize podrobno seznani, predvsem v sredinah — livarni, valjarni, TOZD traktorji in je-klarni.

Se naprej si moramo prizadevati za znižanje bolniškega staleža in urejanje delovnega okolja.

Potrebno je poostri nadzor nad delavci v bolniškem staležu.

Se v bodoče naj se nadaljuje z obliko preventivnega zdravljenja delavcev v zdraviliščih, kot tudi s sistematičnimi pregledi.

7. STANOVANJSKA PROBLEMATIKA

Normativno urejanje stanovanjske problematike se približuje koncu skladno z novim zakonom in družbenim dogovorom o stanovanjskem gospodarstvu. Vse napore moramo usmeriti v akcijo za uspešen izid referendumu in dosledno izvajanje določil samoupravnega sporazuma in pravilnika o urejanju stanovanjskih razmer delavcev v TOZD in DS.

Se v bodoče je potrebno obdržati dosedanje stopnjo prispevka za stanovanjsko izgradnjo ob upoštevanju vzajemnosti in solidarnosti delavcev Železarne Štore.

Vse napore moramo usmeriti v to, da se čimprej prične urejanje in izgradnja soseske Kompolje.

8. OTROŠKO VARSTVO

Izdelati je potrebno analizo potreb otroškega varstva v Štórak z ozirom na sedanje zmogljivosti in dejanske potrebe z dolgoročno usmeritvijo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

kreativnosti delavcev z manjšim poudarkom na tekmovalni značaj.

4. VARSTVO PRI DELU

Dolgoročno usmeritev in naloge s področja varstva pri delu je potrebno usmeriti k izboljšanju delovnih pogojev in zmanjševanju beneficiranih delovnih mest.

Predlagamo, da se v vseh TOZD ustanovijo samostojni odbori za varstvo pri delu in humanizacijo delovnih pogojev z opredeljenimi nalogami, izobraževanjem in analiziranjem zastavljenih programov skladno z usmeritvami Zveze sindikatov Slovenije na področju humanizacije dela.

5. ZAPOSLOVANJE

Izvršni odbor ugotavlja, da smo na področju zaposlovanja v letu 1981 upoštevali resolucijska izhodišča in prenehali z ekstenzivnim zaposlovanjem. Tudi v bodoče naj se posveti vsa skrb pri odpravi pogodbenega in nad-

Ekonomska vloga standardizacije v sedanjem gospodarskem trenutku

Vprašanje, ki si ga zastavljamo v gospodarstvu, je kako zagotoviti industriji takšne pogoje gospodarjenja, da bo lahko izpolnjevala svoje izvozne obveznosti. Med elementi, ki vplivajo na skladnejše delovanje gospodarstva in zagotavljanje izvoznih obveznosti, je zagotovo tudi standardizacija. Mnogi problemi naših DO pri prodaji v tujini in doma so tesno povezani s to dejavnostjo. Standardizacija kot metoda in standard kot sredstvo za racionalizacijo proizvodnje

prispevajo k prihranku materiala, ekonomičnosti in kakovosti proizvodov.

Problemi, s katerimi se srečujejo delovne organizacije pri nastopanju doma in v tujini, so tudi problemi, ki so povezani s standardi in standardizacijo. Z državami SEV, EGS in EFTA imamo podpisane gospodarske in trgovinske pogodbe in v naši menjavi s temi državami sodelujemo gospodarsko in tehnično-tehnološko. Kljub temu da so pri izvozu v te države načelno reše-

ne carinske zapreke, se naši izvozniki srečujejo z velikimi težavami, ki zmanjšujejo možnost prodaje izdelkov na te trge. Tu so vprašanja atestiranja naših izdelkov v tujini pri predpisanih institucijah ali vprašanja povezana s homologacijo. Preden plasiramo naše izdelke na tuje tržišče, moramo velikokrat tudi tam pridobiti ustrezen atest, kar je povezano z dolgotrajnimi in dragimi preizkusi po tujih standardih, ki niso vedno v skladu s našimi. To povzroča dodatne stroške in zavlačuje dobave tujemu kupcu. Pri tem se moramo zavedati, da je prav standardizacija zelo učinkovita zaščita tujih tržišč. Standardizacija tujih kupcev pa ni vedno usklajena z mednarodno, da ne omenjamo našo standardizacijo.

Iz zgornjega sledi, da je nujno potrebno vključevati standardizacijo in tipizacijo ter unifikacijo kot njene sestavne dele v reprodukcijsko verigo, ne samo za izvoz, temveč tudi pri našem uvozu. S tem ne omogočamo samo substitucije uvožene opreme, temveč tudi njenih nadomestnih delov, pa naj bo to orodje, strojni deli ali sklopi. Tako se lahko izognemo nepotrebnim izdatkom v devizah in nevarnim zastojem v sami proizvodnji, kajti stabilizacija ni samo izvoz, temveč so

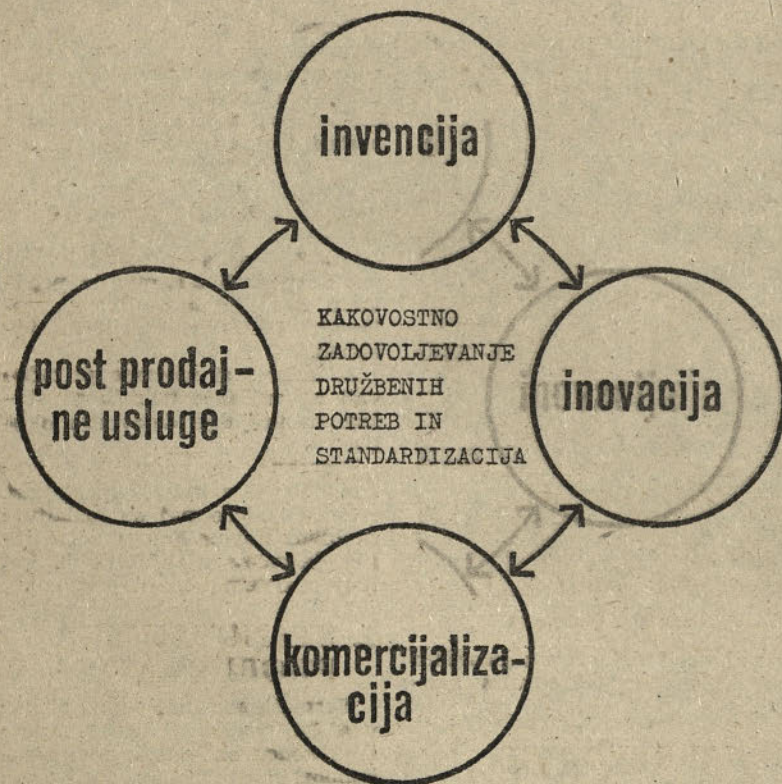
to tudi prihranki pri uvozu. Pri tem se moramo vsi zavedati, da uvožena oprema zahteva ne samo tekoče, temveč tudi investicijsko vzdrževanje. Pri tem lahko mi kot uvozniki zahtevamo od tujega dobavitelja (podobno kot to oni zahtevajo pri našem izvozu), da uvožena oprema in reprodukcijski material ustrezata zahtevam jugoslovanskih standardov. Neupoštevanje tega povzroča drag uvoz že za obstoječo uvoženo opremo.

V Sloveniji veliko govorimo o prenosu tehnoloških dosežkov naših raziskovalno-razvojnih služb in proizvodnih DO v tujino, predvsem v države v razvoju. Pri tem praviloma pozabljam, da je eden bistvenih elementov za prenos tehnologije standardizacija in da se JUS standardi maščujejo državam v razvoju na isti način, kot se na primer nemški standardi ali katerikoli drugi standardi razvitih držav nam v Jugoslaviji, ko kupujemo tujo opremo.

Iz vsega navedenega je razvidno, da so standardizacija in standardi ne samo tehnična kategorija, temveč močno tudi ekonomska, saj vpliv posega v celotno verigo pridobivanja dohodka doma in na tujem.

Slavko Subotič

KONTINUIRANI PROCES RAZVOJA



Kako smo delali

V skupni proizvodnji smo meseca novembra 1981 presegli operativni plan za 1% in blagovno proizvodnjo za 4,2%. TOZD tovarne traktorjev je proizvedel 240 traktorjev in dosegel postavljeni operativni plan.

Elektroplavž

Proizvodnja grodlja je pod planom za 208 ton oziroma za 5%. Vzrok nedoseganja planirane proizvodnje je zastoj TH peči zaradi požara, ki je nastal 24. 10. 1981. Peč je bila vklopljena zvečer 31. 10. 1981. V tem mesecu je bil napravljen prehod iz sivega na specialni grodelj za nodulacijo.

Jeklarna

Proizvodnja je dosežena v višini 10.643 ton in je dosežen operativni plan 100%. Imeli smo nepričakovane zastoje in občasne težave pri odlivanju. Izvršili smo generalni remont na EOP2. Pomanjkanje in težave pri dobavi Si-metala. Odlivali smo le kv. 100 mm. Nastopale so občasne težave zaradi slabe kvalitete starega železa.

Valjarna I

Skupna proizvodnja valjanih izdelkov znaša 2.639 ton, od tega 2.392 ton blagovne proizvodnje in 247 ton za predelavo. Dosežena proizvodnja je višja za 29 ton oziroma 1,1%. Izvaljali smo rekordno količino za izvoz. Po operativnem planu je bilo predvideno 1.734 ton, dejansko smo izvaljali 1.766 ton, precejšnjo količino specialnih profilov. Zaradi ponavljajočih se okvar na hidravliki koračne peči CER smo imeli nekaj večjih izpadov v proizvodnji.

Valjarna II

Skupna proizvodnja valjanih izdelkov znaša 8.921 ton, nad operativnim planom 341 ton oziroma 4,0%. Proizvodnja je presežena zaradi povečanja koledarskega fonda, to je obratovanje valjarne II na prosti soboto 21. 11. 1981 v vseh treh izmenah.

Jeklovlek

Skupna proizvodnja hladno predelanih profilov 1.041 ton, operativni plan je predvideval 980 ton in je presežen za 61 ton oziroma 6,2%.

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

9. POKOJNINSKO INVALIDSKA PROBLEMATIKA

Tudi v bodoče je potrebno nadaljevati z ustreznim zaposlovanjem invalidov ter na ta način zmanjševati težnje po invalidskih upokojitvah.

10. DELEGATSKI SISTEM

Vsa pozornost se mora posvetiti vsebinskem delovanju delegatskega sistema; posebno skrb posvetiti izobraževanju delegatov, še posebej pa vodjem delegacij nove mandatne dobe.

11. IZOBRAŽEVANJE

V preteklosti smo polagali pozornost na izobraževanje skladno z družbeno usmeritvijo. Posebno pozornost je treba posvetiti izobraževanju in štipendiranju kadrov, potrebnih v proizvodnem procesu.

Izvršni odbor pri konferenci OO ZS Železarne Štore daje zgornje predloge in stališča osnovnim organizacijam sindikata TOZD in DS, samoupravnim organom in strokovnim službam kot usmeritev za nadaljnje delo na področju socialne politike in pri zagotavljanju socialne varnosti delavcev.

Izvršni odbor pri konferenci OO ZS Železarne Štore

Naloga, uvajanje litine za hidravliko je končana

Pred dvema letoma smo v našem listu poročali, da opravljamo obsežno razvojno raziskovalno nalogo na litini za hidravlične sisteme. Takrat smo bralce tudi obvestili, da smo zaradi prevelikih finančnih potreb, ki jih je naloga po programu zahtevala, morali najeti kredit pri RSS in Ljubljanski banki. Naloga je bila v predvidenem obsegu končana in komisija kreditorjev jo je

prevzela. Pri prevzemu je komisija nalogo odlično ocenila in nam v tem dala priznanje, da smo opravili pionirsko delo v našem livarstvu. Velik pomen za širšo družbeno skupnost postane razumljivo, če upoštevamo dejstvo, da so proizvajalci hidravličnih sistemov do sedaj imeli zaviran hitrejši kvaliteten razmah zaradi pomanjkanja ulitkov. Osvojitev proizvodnje specialnih najahtev-

nejših ulitkov pa proizvajalcem hidravličnih sistemov odpira prosto pot do razvoja najahtevnejših sistemov in s tem možnost da se bodo lahko vključevali v mednarodno delitev dela in v tekmo z renomiranimi firmami v razvitem svetu, za kar imajo dovolj strokovnjakov. Ob dejstvu, da ulitki za hidravlične sisteme spadajo med najahtevnejše in se zato v svetu le nekaj livarn — večinoma v zahodnem razvitem svetu — ukvarja z njimi, postane razumljivo, da je težko načrtovati perspektivni razvoj na uvoznih ulitkih. Zato je lahko razumeti, da je pobuda naših strokovnjakov in TOZD livarne strojne litine, da osvojimo najahtevnejše ulitke za hidravliko, naletela pri koristnikih in institucijah, ki so zadovoljene za propagiranje izkoriščanja domačega znanja, na veliko odobravanje in podporo. Njihovo sodelovanje pri raziskovalnem delu in pri razvoju je tudi veliko pripomoglo, da smo nalogo uspešno opravili.

Na tem mestu bi sedaj, ko delamo bilanco o opravljenem delu, rad bežno seznanil naš kolektiv z obsegom dela in težavami, ki jih je morala skupina premagati, da je nalogo uspešno pripeljala do pozitivnih rezultatov. Že začetna razmišljanja so nam pokazala, da nam je fluidna tehnika premalo poznana, da bi si lahko postavili trden program raziskav. Šele po nekajkratnih razgovorih s strokovnjaki za hidravlične sisteme smo se toliko spoznali z osnovami hidravlike, da smo lahko izdelali okviren program in začeli usklajevati funkcionalne zahteve konstruktorjev z livarskimi zakonitostmi. Pri tem so se nam takoj pokazale neznanke na vseh bistvenih točkah livarske tehnologije. Težave so se pokazale pri litini, livnih sistemih, tehniki vlivanja,

figuracijo izvedeno v takem tolerančnem diapazonu, da se po svoji točnosti že približuje preciznemu livu; krivine kanalov morajo imeti blage zavoje, da v eksploataciji ne pride do padca pritiska in turbulenc, kar bi motilo brezhibno delovanje krmilnih sistemov. Neznanke, ki smo jih raziskovalci morali rešiti, lahko strnemo v naslednje:

1. Od litine se zahteva, da je kompaktna in homogena, da prenese visoke pritiske, da je odporna na obrabo, da so drsne površine tesne in da se ulitki lahko obdelujejo enakomerno na modernih visokoproduktivnih obdelovalnih strojih. Izkazalo se je po daljšem eksperimentiranju, da tem zahtevam v vsem ustreza fino zrnata perlitna litina z enakomerno razdeljenim lamelnarnim grafitom. Študija je pokazala, da se taka litina lahko proizvede po posebnem tehnološkem postopku z mikrolegriranjem. Enoletna praksa polindustrijske proizvodnje dokazuje, da se z vestnim delom in dobro kontrolo litina lahko serijsko proizvaja brez večjega rizika.

2. Notranja konfiguracija ulitkov zahteva najbolj komplicirano izdelavo jeder, kolikor smo jih do sedaj srečevali. Privzeli smo Croning sistem. Pri tem smo se srečevali s komplicirano izdelavo orodja, neugodnim tokom peska pri polnjenju jedrovnika, težavami pri odzračevanju jeder in podobno. Do neke mere se težave dajo premagati s pravilno izbranim peskom, ostane pa še vedno veliko ročnega dela pri adjustiranju in barvanju jeder. To delo bo ostalo ročno tudi v serijski proizvodnji in bo zato vedno spadalo med tista dela, kjer bo prisotnost »človekovega faktorja« prišla najbolj do izraza.

3. Že med eksperimentiranjem smo opazili, da je temperaturni

(Nadaljevanje z 2. strani)

Livarna I

Operativni plan je bil presežen za 3,0 % kljub izpadom na indukcijskih pečeh, žerjavu in cementni pripravi.

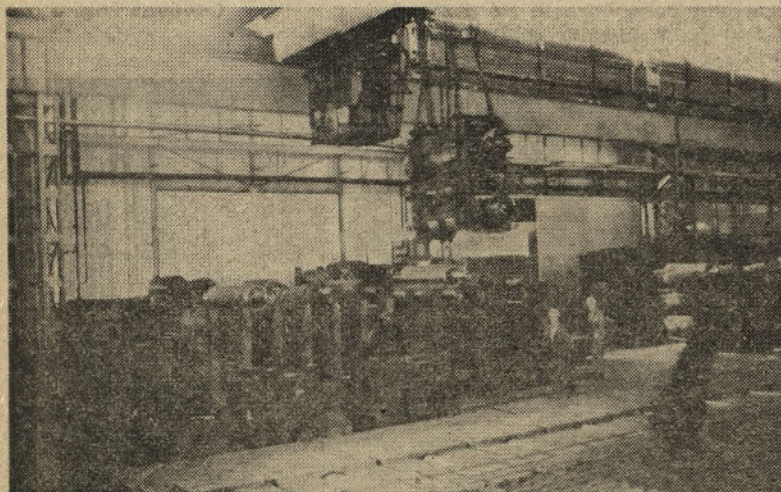
Livarna II

Operativni plan je presežen za 2,7 % kljub pomanjkanju manjših količin uvoznih materialov.

Obdelovalnica valjev

Proizvodnja obdelanih valjev je pod planom:

- občasno je zmanjkovalo lažjih surovcev,
- kvaliteta čiščenja surovcev in odbijanja ulitkov na surovih se je zelo poslabšala,
- na obdelavi valjev se je pojavilo ozko grlo pri brušenju.



Priprava valjčnih ogrodij v valjarni II

Obdelovalnica litine

Operativni plan, ki je bil ob upoštevanju predvidenih dobav surovcev nizko postavljen, smo presežli za slabih 10 %. Namesto planiranih 58,3 ton ulitkov smo obdelali 64 ton. Velik del proizvodnje smo dosegli iz zaloga surovcev, zato so zaloge kritično nizke.

Tovarna traktorjev

Izdelanih je bilo 240 traktorjev in tako dosežen operativni plan s 100 %.

Za FIAT smo izdelali in odpremili 50 enot nekompletnega traktorja TIP 300 (menjalnik, šasije, kolesni obroči, volani) za Korejo. Delali smo tudi usluge z lakiranjem za podjetje Aurea Celje in Rinka Celje ter tako povečali finančno realizacijo.

Operativni plan je bil postavljen nizko, kar je narekoval problem pri uvozu materiala iz Italije in še zlasti motorjev iz Romunije. Do teh težav prihaja zaradi deviznih omejitev in nepokritega konkurentnega računa, ker FIAT ne prevzema pogodbenih količin traktorjev.

Zaposleni

Število zaposlenih je znašalo 3.445, medtem ko jih letni plan predvideva 3.506. Z upoštevanjem nadur in pogodbenega dela je znašalo skupno število zaposlenih 3.530, kar predstavlja 98,1 % realizacijo letnega plana.

Nadure

Operativni plan je predvideval 18.452 nadur, doseženo pa jih je bilo 13.128, kar je za 28,9 % nižje od planiranih.

Produktivnost

Na nivoju DO je bila produktivnost realizirana 103,03 %.



Ulitki iz hidravlike

čiščenja in kontroli ulitkov. Za začetne študije je bil izbran ulitek, ki vsebuje največ težkih livarskih elementov. To smo naredili premišljeno, saj smo se zavedali, da nam bo uspešno obvladovanje tega ulitke olajšalo delo pri osvajanju ostalih ulitkov. Ta ulitek — ohlilni krmilnega razvodnika — ki mora prenašati pritiske 400 barov in ima več nepristopnih kanalov in prekatov, mora imeti notranjo kon-

interval taline, primeren za dobivanje dobrega ulitka z vsemi zahtevanimi karakteristikami, zelo ozek in ga v serijski proizvodnji ne bi mogli držati, če bi vlivali male ulitke posamezno. Zato smo že prve eksperimente vlivali v grozdih. Nizka komadna teža pa je še v grozdu bila premajhna, da ne bi povzročala v obratu pri vlivanju težav in velikega rizika. Da bi riziko

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)
zmanjšali, smo razvili sistem vli-
vanja grozdov v snopih. To se
izvede tako, da se več grozdnih
kalupov spoji v snop in skupno
vlije. Polserijska proizvodnja je
dokazala, da se na ta način da
viliti večja serija dobrih ulitkov.

4. Posebno težak problem je
predstavljalo čiščenje ulitkov.
Delovni pogoji, katerim je ulitek
izpostavljen v eksploataciji, za-
htevajo, da mora biti notranjost
popolnoma očiščena ostankov pe-
ska in drugih snovi, ki bi se s
pretokom hidravlične tekočine
sproščali in tako z nečisto teko-
čino poškodovali absolutno tesne
drsne površine. Nepristopnost do
notranjih površin ni dovoljevala
uspešne uporabe nobene metode
mehankega čiščenja. Poizkuse
poznanega mokrega čiščenja z
vodo pod pritiskom smo že po
prvih eksperimentih morali opu-
stiti, ker v notranjost kanalov in
prekatov nismo mogli pripeljati
vode s potrebno hitrostjo in pod
pritiskom, da bi dosegli potreben
ucinek. Edina možnost, ki nam
je še ostala na razpolago, je bilo
kemijsko razkrajanje vseh livar-
skih nečistosti, ki so ostale na
površini. Ti postopki so v lite-
raturi sicer omenjeni, vendar so
slabo obdelani in se pri nas ni-
kjer ne uporabljajo. Zato so se
pojavele nove težave, ki smo jih
morali najprej teoretično pre-
studirati; nato si izdelati impro-
vizirano napravo, na kateri smo
izvajali prve preizkuse in opra-
vili najpotrebnejše meritve za iz-
delavo polindustrijske naprave.
Tako smo prišli do postopka vro-
čega luženja, ki je gotovo naj-
bolj učinkovita metoda čiščenja.
Opozoriti pa moramo, da je to
najdražja metoda in zato upo-
rabna le tam, kjer so vse druge
metode neučinkovite.

5. Kontrola notranjih površin
je pri tako oblikovanih ulitkih
zelo težka. Biti mora absolutno
pedantno izpeljana, ker so kanali
tista slaba mesta, kjer je trganje
jeder pri vlišanju in na ta način
nastanek defektnih ulitkov naj-
pogostejše. Vsako zoženo mesto
v kanalu, ki s prostim očesom ni
vidno, zmanjšuje pretok hidrav-
lične tekočine, kar moti pravilno
delovanje sistema. V začetku smo
skozi kanale porivali za to pri-
rejeno vzmet in se tako prepri-
čali, da so kanali brezhibni. Po-
zneje nam je uspelo nabaviti po-
sebno optično napravo, s katero
lahko opazujemo notranje povr-
šine tudi tam, kjer niso vidne s
prostim očesom. Za polserijsko
proizvodnjo to zadostuje, za ve-
likoserijsko pa bi bilo potrebno
izdelati pristroje, ki bodo omo-
gočali hitreje preglede ulitkov.
Da bi se zavarovali pred dobavo
defektnih ulitkov v materialu, bo
potrebna občasna kontrola vsaj
nekaj ulitkov z metodami brez
porušitve, od katerih je najeno-
stavnejša kontrola z ultrazvokom.

Že po enoletni polserijski pro-
izvodnji lahko trdimo, da se pri-
čakovani uspehi uresničujejo. Na-
ši porabniki ulitkov cenijo do se-
daj dobavljene ulitke in nam za
njih dajejo javna priznanja. Na
osnovi naših ulitkov že širijo in
izpopolnjujejo svoje proizvodne
programe Klavivar iz Zirov, Pr-
va petoletka iz Trstenika, Ener-
goinvest — Obrada iz Rovinja in
Riko iz Ribnice. Za ulitke pa se
zanimajo tudi druge firme. Med
potekom naloge smo že osvojili
in še osvajamo okoli 15 ulitkov,
porabniki pa stalno napoveduje-

jo zahteve po novih. Pravi po-
men in ekonomske učinke za na-
šo DO bo naloga potrdila šele, ko
bo usposobljena specializirana li-
varna in se bo Železarna poja-
vila kot resničen proizvajalec
specialne litine za hidravliko v
pravem pomenu. Biti renomira-
na livarna hidravlične litine pa
v strokovnih in komercialnih kro-
gih pomeni veliko, saj je pozna-
no, da litino za hidravliko lahko
uspešno proizvajajo le livarne, ki
so kvalitetno »na špici« s svoji-
mi proizvodi.

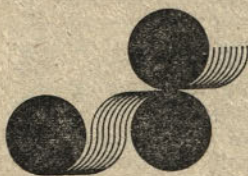
Na koncu se čutim dolžnega,
da napišem še nekaj splošnih
zapažanj o organizaciji in pote-
ku naloge. Že od vsega začetka
je bila naloga formirana teamsko.
Vsak raziskovalec v teamu je
prevzemal svoje zadolžitve in jih
vestno v dogovorjenem času
opravil. Visoka stopnja odgovor-
nosti do prevzetih nalog, ki ni-
koli niso bile direktivno zadol-
ževane, se je odražala v tem, da
smo se medsebojno zadolževali
na osnovi skupno analiziranega
problema. Resnično težko in za-
htevno nalogo smo uspeli zado-
voljivo rešiti s lastnim študijem
in izkušnjami, saj noben član
teama ni bil pred začetkom dela
v nobeni livarni, ki je proizva-
jalec specialnih ulitkov za hi-
dravlične sisteme. To je na eni
strani bilo neprijetno, po drugi
strani pa zopet dobro, ker nismo
bili obremenjeni s tujimi vzgle-
di, kar tudi ni vedno najbolje.
Kljub vsem težavam pri delu, ki
nikakor niso bile majhne, smo
vendar v teamu uspeli ustvariti
tako medsebojno simbiozo, da
niti enkrat ni prišlo do nesogla-
sij. Pri vsakem posamezniku se
je kdaj pa kdaj pojavilo sicer
malodušje, vendar je ob pomoči
in sugestijah ostalih članov to
hitro izginilo in vedno smo našli
rešitev, da se je delo zopet nade-
ljevalo po začrtani poti.

Nemalokrat nam je bila pri re-
ševanju potrebna tudi strokovna
pomoč drugih strokovnjakov iz
strojništva, elektrotehnike in ke-
mije. V prijateljskem razgovoru
in z razlagami problema smo do-
bili zelo dobre in vedno uporab-
ne nasvete in pomoč, brez katere
ne bi mogli napredovati.

Posnemanja vredne so tudi zve-
ze, ki smo jih navezali s stro-
kovnjaki pri naših bodočih po-
rabnikih ulitkov. Njihovo aktiv-
no sodelovanje pri oblikovnem in
funkcionalnem razvoju ulitkov je
postalo tako močno, da danes
lahko priznamo, da so bili oni
celo aktivni sodelavci pri na-
stanku ulitka pri nas, naši stro-
kovnjaki pa soprojektanti pri
njih.

Ob zaključku lahko trdimo, da
je naloga za izvajalce bila tudi
šola, kako naj se teamsko dela,
da se pride do uspeha. Resnost
pri delu, ki smo jo vsi negovali
v kolektivnosti do sodelavcev, je
lahko neskromno rečeno primer
za psihološko študijo teamskega
dela in posnemanja vreden pri-
mer pri reševanju bodočih pro-
blemov.

M. V.



slovenske
železarne
ljubljana

Z inovacijo pripomogel v proizvodnji

Kakor mnogo drugih prebival-
cev Stor tudi moj oče dela v Že-
lezarni Store. Že pred leti je ob-
javil svojo inovacijo.

Kot najbrž veste že sami, je
inovacija neke vrste tehnična iz-
boljšava delovnega postopka. Moj
oče je prijavil dve inovaciji. Ena
izmed teh je bila merilni instru-
ment medosnih razdalj in vrtin.
V Železarni Store ni bilo meril-
nega pripomočka, s katerim bi
lahko izmerili omenjene razdalje
tolerančnih izvrtin. Ker je naroč-
nik iz Nemčije zahteval toleran-
co, ki je bila v območju plus —
minus ene stotinke milimetra, sta
s prijateljem začela razmišljati,
da bi z majhnimi dodatki oziro-
ma pripomočki k merilni uri lah-
ko izmerili medosne razdalje do
tisočinke milimetra natančno.
Natančnost te meritve si lahko
razlagamo s tem, da ima človeški
las od 4 do 8 stotink milimetra.
Te manjkajoče pripomočke sta
izdelala po svoji zamisli kar sa-
ma.

Začudeno sem gledala očka, ko
je hodil domov v mraku, utrujen
od dela in skrbi. Domov je pri-
našal kupe knjig, da bi zadano
delo čim bolje opravil. Še pozno
v noč je v njegovi sobi gorela

luč in pogostokrat sploh ni za-
tislil očesa. Le včasih je dvignil
glavo iznad šopov načrtov in risb
ter spregovoril.

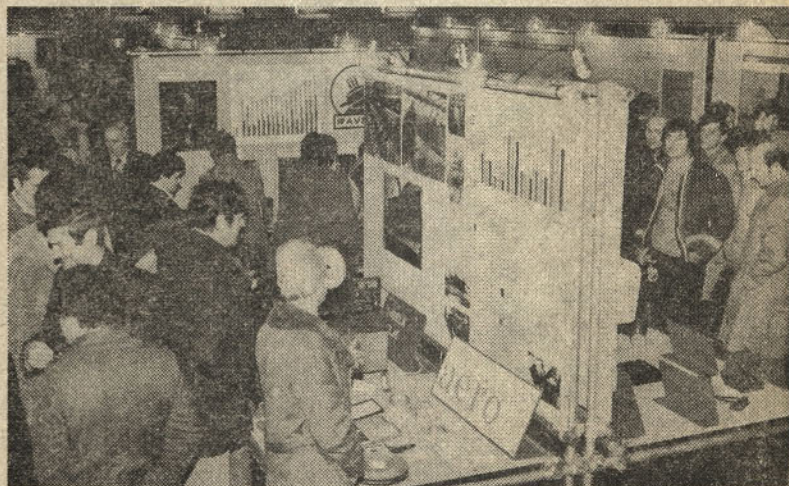
Z mamico sva ga opazovali in
si želeli, da bi bilo tega njegove-
ga načrtovanja že kmalu konec.
Enkrat pa je prišel iz službe prej,
bil je ves spremenjen, vesel in
nasmejan. Oddahnili sva si. Nje-
gov trud je bil poplačan, saj je
bil naročnik zadovoljen z izmer-
jenimi dejanskimi razdaljami, ki
niso odstopale od toleranc.

Oče je z inovacijo pomagal k
boljši proizvodnji, zato pa je mor-
al zanj žrtvovati svoj prosti
čas.

Inovacija je v današnjem času,
ko nam preti inflacija, zelo po-
membna. Toda, čeprav je treba
zanjo trdo delati in se odpove-
dati prostemu času, zapostavljati
družino, je zadovoljstvo ob kon-
čanem delu večje, saj je posledica
odgovornega, a uspešnega de-
la.

(Opomba uredništva: nagrajeni
prosti spis ob razstavi »Delo, u-
stvarjalnost, napredek — Store
81.)

Irena Kragelj, 8. c
Osnovna šola Store



Se en posnetek z razstave: delo, ustvarjalnost, napredek v letu 1981

Spomnimo se...

V Rimu je umrl 10. decembra
1936 italijanski dramatik in pi-
satelj Luigi Pirandello, star 69 let.
Bil je izredno plodovit avtor: na-
pisal je nad 300 novel, kritične
spise, romane (Pokojni Matija
Pascal) in drame (Vsak po svo-
je, Henrik IV. in dr.). Književno-
zgodovinske in kritične članke je
zbral v Arte e scienza (Umetnost
in znanost), medtem ko so nje-
govi glavni kritični spisi zajeti v
knjigi L'Umoreismo (Humor). Za
svoje književno delo je prejel le-
ta 1934 Nobelovo nagrado.

je bila smrtna kazen spremenje-
na v dosmrtno ječo, 47 na zapor-
ne kazni do 30 let, 4 pa je opro-
stilo.

Pisatelj Ivo Andrić je dobil
26. oktobra 1961 Nobelovo na-
grado za literaturo. Bil je prvi
jugoslovanski pisatelj, ki je pre-
jel to visoko mednarodno pri-
znanje. Od takrat so njegova de-
la, posebno pa Most na Drini,
prevedli v številne svetovne je-
zike.

V Trstu se je pričel 2. decem-
bra 1941 takoimenovani II. trža-
ški proces proti 60 Slovincem, vo-
diteljem komunistične stranke in
narodnorevolucionarnega ter pro-
tifašističnega gibanja v Julijski
krajini. Posebno sodišče je obso-
dilo 9 obtožencev na smrt (štirim

Množično mladinsko gibanje je
dobil 30. oktobra 1941 svojo
prvo organizacijsko obliko v
mladinski osvobodilni fronti, ki
jo je ustanovil IO OF slovenske-
ga naroda.

Zaključki konference sindikata Slovenskih železarn o »vlogi sindikata pri uresničevanju srednjeročnega plana«

V 21. številki našega glasila smo objavili potek in vsebino razprav na problemski konferenci koordinacijskega odbora sindikata SOZD Slovenske železarne. Tokrat objavljamo še zaključke s te konference.

1. Investicije predstavljajo osnovo razvoja v obdobju 1981—1985. V SZ bomo posebno pozornost posvetili izbiri, pripravi in izvedbi investicij. Prednost pri tem imajo investicije v jeklarski del, zlasti investicija v Jeklarno II na Jesenicah, investicija v Jeklarno in Valjarno v Štorah, dana pa bo tudi prednost investiciji za posebni program in jeklolivarni v Železarni Ravne. Pripravo teh investicij je potrebno naše neposredni izvoz, nadaljnje povečevanje pa graditi na skupnem izvozu preko naših kupcev v večji meri predelanih izdelkov. Prav tako je potrebno poskušati znižati odvisnost od uvoza s tehtno presojo dejanskega potrebnega uvoza. V prihodnjih letih bomo skrbneje izbirali asortiment izdelkov in pospeševali tiste investicije, ki bodo v krajšem času in v večji meri usmerjene v izvoz.

2. V celotnem srednjeročnem razdobju, zlasti pa še v letu 1982, je potrebno dati poseben poudarek izvozno-uvoznim odnosom. Stabilizirati je potrebno naš neposredni izvoz, nadaljnje povečevanje pa graditi na skupnem izvozu preko naših kupcev v večji meri predelanih izdelkov. Prav tako je potrebno poskušati znižati odvisnost od uvoza s tehtno presojo dejanskega potrebnega uvoza. V prihodnjih letih bomo skrbneje izbirali asortiment izdelkov in pospeševali tiste investicije, ki bodo v krajšem času in v večji meri usmerjene v izvoz.

3. Ugotavljamo, da se obremenitve gospodarstva, s tem pa tudi Slovenskih železarn, s strani skupne in splošne porabe povečujejo. Ob dogovarjanju o novih obremenitvah in spremembah dosedanjih je treba zahtevati, da se obremenitve skupaj ne bodo povečevale. Predlagamo, da se v okviru celotne SOZD izdelka podrobnejša analiza o dosedanjih gibanjih prispevkov SIS, tako družbene kot materialne proizvodnje.

4. Predvidene spremembe v amortizaciji bodo bistveno vplivale na rezultate poslovanja, dohodek in njegovo delitev. Zato se strinjamo, da je treba čim ustrezneje ugotavljati amortizacijo; ob predvidenih spremembah pa je treba smiselno pripraviti celoten paket ukrepov za uspešno uvedbo spremenjene amortizacije.

5. Sami bomo vse sile posvetili varčevanju tako z materialnimi stroški kot tudi delovnim časom zaposlenih in naprav. Nagrajevanje mora pospeševati vsa naša prizadevanja za zniževanje potroškov, za čim večji izkoristek delovnega časa in delovnih naprav.

6. Eden od glavnih nosilcev razvoja mora biti strokovno delo. Nagrajevati in pospeševati je potrebno uvajanje novih zamisli. Vso podporo bomo dali inovacijski dejavnosti, ki jo bomo usmerjali k reševanju najbolj perečih problemov.

7. SOZD kot celota mora doseči prednosti, ki praviloma sledijo povezovanju. Zato se bomo konstruktivno dogovarjali o medsebojnih dobavah, o združevanju sredstev itd. Pri tem bomo iskali ekonomsko najbolj smiselne odločitve in gojili srečujoče planiranje v in izven SOZD.

8. Vztrajali bomo, da bodo v procesu planiranja podane osnovne usmeritve s strani širših družbeno-političnih in samoupravnih organizacij in skupnosti, h katerim bomo sami prispevali preko naših delegatov. Tako skupno določenim ciljem in politiki bomo sledili z lastnim delovanjem.

9. Srednjeročni plan pričenjamo uresničevati z lastnimi plani. Sestavni del teh naj postanejo programi ukrepov, kjer moramo z osredotočenjem na osnovne cilje določiti naloge, roke in odgovorne nosilce dejavnosti. Trimesečno bomo spremljali izvajanje teh ukrepov.

10. Zaradi nenehnih sprememb okolja bomo stalno analizirali njegovo vplivanje na naše odločitve. V ta namen bomo izdelovali potrebne ekonomske analize, v primeru večjih sprememb pa tudi delne ali celovite rebalanse. S tem bomo imeli planiranje za kontinuiran proces odločanja, ki bo temeljil na strokovnem delu. Ponovno bomo preverili odstopanja od republiške resolucije.

11. Zavedamo se, da s planiranjem odločamo o uspešnosti poslovanja. Zato se bomo v proces vključevali tako poslovodni kadri, planske službe, ostale strokovne službe in seveda sindikat ter samouprava v celoti, da bomo s tem omogočili največjo možnost izpolnitve naših ciljev in politike.

Komisija za sklepe

Namensko varčevanje za deset novih vrst posojila

Ljubljanska banka nudi občanom na podlagi namenskega dinarskega varčevanja oziroma na podlagi prodaje deviz in vezave dinarske protivrednosti teh sredstev posojila za naslednje namene:

nakup starih stanovanj ali stanovanjskih hiš, plačilo stroškov vzdrževanja oziroma obnove stanovanja ali stanovanjske hiše, nakup izdelkov in naprav za varčevanje z energijo v stanovanjih ali stanovanjskih hišah, gradnjo ali nakup garaže od organizacije, ki je pooblaščen za prodajo,

plačilo stroškov za priključitev stanovanj ali stanovanjske hiše na električno omrežje, toplotno ogrevanje, vodovodno omrežje in kanalizacijo,

plačilo stroškov za telefonski priključek, popravilo avtomobilov in kmetijskih strojev, plačilo uvoznih dajatev, plačilo vpisnine za izredno šolanje, plačilo invalidskih pripomočkov ter drugih pripomočkov in storitev za rehabilitacijo.

Pri namenskem varčevanju dinarskih sredstev se občan lahko odloči bodisi za redne mesečne pologe bodisi za enkratni polog. V obeh primerih varčevalna doba ne more biti krajša od 12 mesecev in daljša od 36 mesecev.

Po poteku dogovorjene dobe varčevanja dobi občan od 150 do 330 odstotkov posojila na privarčevani znesek, odvisno od trajanja in načina varčevanja.

Kadar pa občan proda banki konvertibilna devizna sredstva ter veže za dogovorjeno dobo njihovo protivrednost v dinarjih, dobi kredit takoj in v višini 250 odstotkov od vezanega zneska.

Obravnavane inovacije

Komisija za gospodarjenje in varstva pri delu TOZD mehanika obdelava je pri obravnavi inovacij sprejela naslednji sklep:

1. Inovacija tov. Franca Logarja, Ivana Domanjka in Rajka Groska iz delovne skupnosti Priprava proizvodnje št. 630, »Sprememba kosmačenja kolotov za SSSR«, se sprejme. Avtorjem pripada enkratna nagrada.

Komisija za gospodarjenje in varstva pri delu TOZD jeklovlek je pri obravnavi inovacij sprejela naslednji sklep:

1. Za inovacijo tov. Ivana Rozmana iz TOZD vzdrževanje št. 288, »Podaljšanje vzdržnosti sklopke na BBE v Jeklovleku«, se odobri izplačilo tretjega posebnega nadomestila. Izračunano je bilo na osnovi 105.666,31 din povprečnih prihrankov in faktorja ustvaritvene sposobnosti 1 b.

Komisija za racionalizacije TOZD livarna I je pri obravnavi

inovacij sprejela naslednji sklep:

1. Za inovacijo tov. Draga Flisa iz TOZD vzdrževanje št. 552, »Sprememba zunanje vrtenice in voza Ignis peči«, se odobri izplačilo prvega posebnega nadomestila. Izračunano je bilo na osnovi 75.728,68 din prihrankov in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 a.

Komisija za gospodarjenje in varstva pri delu TOZD elektroplavž je pri obravnavi inovacij sprejela naslednji sklep:

1. Za inovacijo tov. Miloša Stanojeviča iz TOZD vzdrževanje št. 281, »Rekonstrukcija zapirala zasuna«, se odobri izplačilo tretjega posebnega nadomestila. Izračunano je bilo na osnovi 216.077,32 din povprečnih prihrankov in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 b.

Služba za inovacije

Volilno programska seja

Dne 18., 19. in 20. decembra 1981 je na Bledu potekal seminar za predsednike OO ZSMS, člane koordinacijskega sveta in delegate sveta ZSMS SOZD SZ. Zadnji dan 20. 12. 1981 pa smo imeli volilno programsko sejo sveta ZSMS SOZD SZ. Iz Železarne Štore se je seminarja in volilno programske seje udeležilo 14 delegatov.

Pregledali smo dosedanje delo mladih ter sestavili in sprejeli program dela mladih v prihodnjem obdobju. Izvolili smo tudi novega predsednika sveta ZSMS SOZD SZ. To funkcijo bo v prihodnjem mandatnem obdobju opravljal Maks Kragolnik iz Železarne Ravne. Sam seminar je vseboval naslednje teme: metode

in oblike idejno političnega izobraževanja mladih, razvojne usmeritve in srednjeročni plan SOZD SZ, organiziranost in delovanje OO ZSMS ter povezanost z OK ZSMS in RK ZSMS, preobrazba vzgoje in izobraževanje s poudarkom na usmerjeno izobraževanje, mladi v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, aktivnosti mladih v SZ v pripravi na kongres ZSMS. Seminar in potek predavanj je temeljil na medsebojni izmenjavi izkušenj in razgovoru med mladimi iz posameznih sredin in predavatelji, kar je sledilo kratkemu strokovnemu uvodu predavatelja.

K. V.

Borci o svojem delu

Četrtek, dne 19. novembra 1981. Pred Gasilskim domom v popoldanskih urah v Storah se zbirajo krajani iz Teharij, Svetine in domačih Stor. So starejši, osiveli, gube na obrazu pričajo o prestopu trpljenju. Da, to so bivši borci NOV, ki so prišli na letno konferenco, kjer bodo poročali in poslušali poročila o dosedanjem delu, kritično presoja, prereševali, kaj je bilo napak in kaj dobrega. Sprejeli bodo sklepe za nadaljnja dela. Pogovorili se bodo tudi čisto kaj zasebnega; recimo, kako je z zdravjem in ali se še spominjaš, tovariš.

Ob pol petih je borke, borce in goste pozdravil tovariš Milko Starc, dipl. ing., predlagal izvolitev organov konference, ki so jih navzoči potrdili in tako se je začela redna volilna konferenca.

Dosedanji in dolgoletni predsednik Milko Starc je v svojem poročilu ocenil delo, predvsem pa aktivnost pri izvrševanju dnevnih nalog, ki nam jih nalaga naša samoupravna socialistična skupnost. »S ponosom lahko ugotavljam, da so bivši borci NOV še vedno v prvih vrstah aktivnih soustvarjalcev naše samoupravne socialistične družbe, da smo kljub letom, ki nas bremenijo, prisotni povsod: v Zvezi komunistov,

ramo prav vsi poprijeti, če hočemo priti iz težav. To pomeni poprijeti pri stabilizacijskih in protinflacijskih nalogah. Potreben je skratka vsesplošen zagon za večje in boljše ustvarjanje na vseh področjih materialne in nematerialne proizvodnje.

V danem težkem trenutku nam je potrebna večja produktivnost dela, s tem več materialnimi dobrinami in s tem večjim dohodkom. Žal pa gre naša praksa obratno, da delitvi in energiji posvečamo veliko več časa, kot pa proizvodnji. Vsak dober gospodar po vsem širnem svetu ve, da ne sme več trošiti, kot ustvariti; mi pa smo delali celo vrsto let drugače. Zato smo danes v težavah.

Povsem upravičena je pripomba, da preveč sestankujemo, da po nepotrebnem sedimo in razpravljamo v delovnem času, kar bi morali popoldan; ne glede na to, da se bo težko privaditi, se bomo morali, kajti v tako težkih časih drugega izhoda ni.

Pojavlja se vrsta nepravilnosti, neodgovornosti, neupravičeno se nekateri bogatijo, da imamo vrsto ponesrečenih investicij, pomev itd.

Borci moramo opozarjati, kritično in tudi povsem realno, na zgornje nepravilnosti.

no in pošteno delo svobodoljubnih ljudi.

V poročilu je tovariš Starc kratko, vendar jedrnat in enostavno povedal, kaj je odbor delal, kako je uspešno opravljal zadane naloge, kakšno je stanje bork in borcev, predvsem glede zdravljenja, nadomestil in pomoči. Slišali smo to, ker vemo, da je borcev vsak dan manj, kar je neizogibno. Zvedeli smo, zakaj se ni izpeljal izlet borcev na legendarno Kozaro in v Titov Drvar.

Svoje poročilo je govornik zaključil:

»Na koncu poročila našega odbora bi rad omenil, da je Komisija za spomeniško dejavnost oziroma varstvo zelo zadovoljivo skrbela za spomenike, obeležja in grobove padlih borcev na našem terenu. Za vzdrževanje spomenikov je imela komisija preko leta veliko dela, saj so bili grobovi in spomeniki vse leto lepo negovani, nikoli zanemarjeni in vsakdo je lahko opazil veliko skrb naše organizacije za urejanje grobov in spomenikov naših padlih tovarišev.

Z ozirom na to, da nas borce vedno bolj bremenijo leta, bi morali te skrbi prenesti na šole in mladinske organizacije našega terena. Skratka, treba je zadolžiti posamezne šole in mladinske organizacije za posamezne spomenike in grobove na našem področju.

Ob tej priliki naj se prav lepo zahvalim za sodelovanje vsem, ki so nam stali ob strani; organom upravljanja v Železarni Store, Občinskemu odboru ZZZ, vsem članom in posebno članom odbora, ki so doprinesli levji delež pri izvajanju našega bogatega in plemenitega programa dela. Posebna hvala tudi poverjenikom. Prepričan sem, da bomo naše de-

lo nadaljevali, ker bo le tako zagotovljen uspeh.

Razprave o obveznih poročilih so bile zanimive in kritične. Na vprašanja so borci dobili pozitivne odgovore s strani predstavnika Občinskega odbora ZB Celje, tovariša Petana, ki je med ostalim zaželel društvu nadaljnje uspehe in sodelovanje, borce pa še vrsto zdravih let.

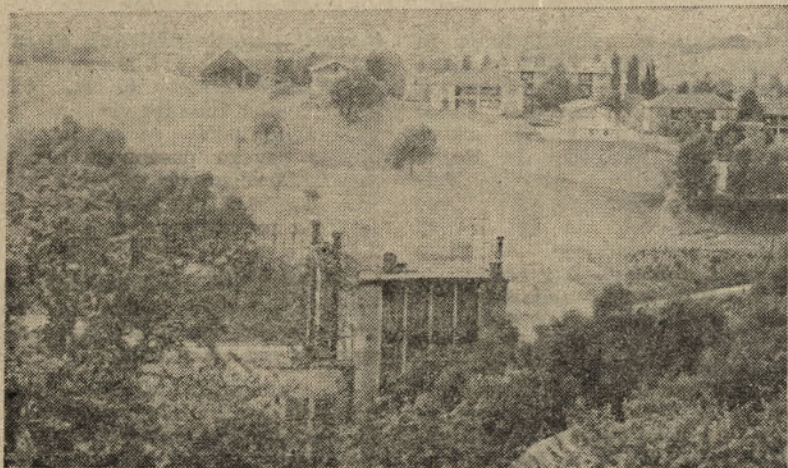
V imenu vodstva Železarne Store in v imenu Krajevne skupnosti Store je konferenco pozdravil tovariš Franc Zelič. Tovariš Milan Žibret je prenesel pozdrave rezervnih vojaških starešin, ZSMS pa je zastopal tovariš Zafiranič, ki je v imenu mladine objubil sodelovanje mladih.

V nadaljevanju so poročali, kako delata odbora ZZZ na Svetini in Teharjah. Izmed ostalih vabljenih je konferenco pozdravil tudi tovariš Vlado Novak v imenu OŠ Store. Povedal je, da so učenci naše osemletke v štirih letih zbrali mnogo dokumentov in podatkov iz NOB, da spominska obeležja otroci zelo dobro poznajo in jih tudi vsako leto pomagajo urejevati.

Izvolili so nov odbor, katerega bo naslednji dve leti vodil predsednik tovariš Jožko Cajhen.

Tovariš Starc je zboru predložil program dela za leto 1982. Program je sicer obširen, vendar ni bojazni, da ga ne bi uresničili.

Borci NOV smo lahko ponosni na prehojeno pot v NOB in v povojnem času. Veseli smo, da mladi nadaljujejo naše delo, prevzema naše naloge in obveznosti. Veseli smo, da so naši osnovnošolski seznanjeni o naši borbi, da vedo, kje so spominska obeležja, kjer so bile borbe. Prav je tako, kajti na mladih je bodočnost.



Pogled na naselje Lipa s hladilnega stolpa nad elektroplavžem

v SZDL, v sindikatih, v ZZZ, v krajevni samoupravi, preprosto povedano na vseh področjih marljivosti, enotni in požrtvovalni.

V svojem poročilu je tovariš Starc povsem upravičeno omenil pomembnost idej revolucije in našega programa na vsakem koraku, in to z isto verno in zagnanostjo ter doslednostjo in revolucionarnostjo, kot za časa obojženega upora proti okupatorju.

Naša dejavnost, poleg rednih dolžnosti, ki pripadajo izključno naši borcevski organizaciji, je bila v zadnjem obdobju naravna v dve smeri, in sicer: v utrjevanje bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti ter ustvarjanje čim popolnejše oblike samoupravne socialistične družbe, zlasti v zvezi s stabilizacijskimi prizadevanji naše družbe na sploh.

Če se nam je v zadnjem času gospodarska raven znižala, mo-

V nadaljevanju se je tovariš Starc dotaknil mednarodnih problemov, ki tudi močno vplivajo na naše gospodarstvo, na naš politični razvoj.

»Glede politične situacije v svetu ugotavljamo, da je danes vse prej kot dobra. Spopadi, obojevanje v nedogled, vojna, nasilje, ki presega vse razumne meje, dokazujejo pravilnost naše usmeritve gibanju neuvrčenosti, ki je v današnjem času iz dneva v dan vse bolj potrebno.

Naša opredelitev do neuvrčenosti izvira iz naše revolucije in je neločljivo povezana s celotno družbeno bitjo naše države, sistemom socialističnega samoupravljanja in enakopravnosti vseh narodov in narodnosti naše države.

V boju za napredek, za prijateljske odnose med vsemi narodi sveta, za pravično ureditev sveta smo mi, Jugoslovani, vedno visoko dvigali svojo borbena zastavo. Nikoli nam ni bilo vseeno, kaj se dogaja kjerkoli po svetu, kjer je bilo ogroženo mir-

IZ ŠOLSKIH KLOPI

KAKO SVA PRIPRAVLJALI CIBIBANE ZA SPREJEM V PIONIRSKO ORGANIZACIJO

Vsako leto pionirji pripravljamo cibibane za sprejem v PO.

V ponedeljek, 23. novembra 1981 smo se zbrale pionirke, ki nam je bila dana ta naloga, v 1. a razredu, prvo učno uro. Prišle so tudi tovarišice iz PŠC iz Celja in prof. Zupančič.

Najprej se je tov. Liparjeva pogovarjala o delu pionirjev med NOB in danes, zatem pa smo pionirke nadaljevale delo.

Nataša je učence podrobneje seznanila s pionirskimi simboli: kapo, rutico, značko, izkaznico in knjigo.

Mateja jim je pripovedovala, kako se moramo učiti, zakaj sploh hodimo v šolo, jaz pa sem razširila to temo in se z njimi pogovarjala o krožkih, zakaj jih obiskujemo, tudi na prometno značko in na pomoč starejšim osebam nismo pozabili.

Za konec jih je Andreja seznanila še o delu našega PO, ki se imenuje po največjem slovenskem pisatelju Ivanu Cankarju.

Letos sva z Matejo zadnjič pripravljali cibibane za sprejem v PO, saj bova drugo leto že mladinki.

Alja Kroflič, 7.b

PROSLAVA OB DNEVU REPUBLIKE

Za dan republike, 29. november, se po vsej Jugoslaviji vrstijo svečane proslave. Tudi na naši šoli smo imeli svečano prireditev. Cibibani so bili sprejeti v Zvezo pionirjev.

Na tej svečanosti je sodeloval pevski zbor osnovne šole Store in recitatorji. Povabili smo tovariša iz železarne Store in starše cibibanov.

Najprej so nastopili recitatorji, nato je pevski zbor zapel nekaj pesmi. Napočil je čas, ko je bilo treba sprejeti cibibane v pionirsko organizacijo. Starejši pionirji so jim zavezali okoli vratu rutice in nadeli čepice, pionirke pa so jim razdelile izkaznice in knjige. Proslavo smo zaključili s pionirsko himno, pionirski pa so odšli v razrede, kjer jih je čakala pogostitev.

Vsi smo bili veseli, a v srcu nas je skelelo, saj smo že drugič ta praznik praznovali brez ljubljenega tovariša Tita.

Nataša Čagalj, 6.a
OŠ Store

CENEJE DO ZNANJA — PAKETNI NAKUP — 20 % POPUST — OBROČNO ODPLAČEVANJE

Na željo Delavske enotnosti, Ljubljana, objavljamo seznam knjig njihove založbe s cenami in načinom odplačevanja.

I	
Več avtorjev: <i>Kronologija naprednega delavskega gibanja na Slovenskem 1968—1980</i>	700 din
Paolo Alatri: <i>Oris zgodovine moderne politične misli</i>	420 din
Dr. Miroslav Stiplovšek: <i>Razmah strokovnega sindikalnega gibanja na Slovenskem 1918—1922</i>	650 din
Vida Tomšič: <i>Ženska v razvoju socialistične samouprave Jugoslavije</i>	240 din
— 20 % popust	2.010 din
(v 5 obrokih, prvi obrok 321 din)	402 din
	1.608 din
II	
Stanko Ilić: <i>Psihosociološki aspekt informiranja v združenem delu</i>	250 din
Firdus Džinić: <i>Komunikologija</i>	320 din
Dr. Vladimir Štambuk: <i>Kibernetika</i>	250 din
Mitja Gorjup: <i>Samoupravno novinarstvo</i>	140 din
Lenart Šetinc: <i>Temelji samoupravnega sistema informiranja</i>	190 din
— 20 % popusta	1.150 din
(v 3 obrokih, prvi obrok 306 din)	230 din
	920 din
III	
Več avtorjev: <i>Inventivna dejavnost v združenem delu</i>	150 din
Gabrijel Devetak: <i>Tehnične informacije</i>	550 din
Ljotje Sočan: <i>Pot v gospodarsko razvitost</i>	360 din
M. Bunc: <i>Marketing v združenem delu</i>	390 din
Cveta Mlakar: <i>Ekonomski problemi naše graditve socializma</i>	250 din
— 20 % popust	1.700 din
(v 5 obrokih, prvi obrok 272 din)	340 din
	1.360 din
IV	
Ana Kranjc: <i>Izobraževanje naša družbena vrednota</i>	220 din
Stevan Bezdanov: <i>Združeno delo in izobraževanje</i>	190 din
Ana Kranjc: <i>Metode izobraževanja odraslih</i>	260 din
Emil Rojc: <i>Izobraževanje za delo in samoupravljanje</i>	360 din
— 20 % popust	1.030 din
(v 3 obrokih, prvi obrok 274 din)	206 din
	824 din
V	
Marko Kerševan: <i>Razredna analiza in marksistična družbena teorija</i>	300 din
Ciril Ribičič: <i>Izvršni svet v delegatskem skupščinskem sistemu Jugoslavije</i>	300 din
Dr. Bogdan Kavčič, Vojko Antončič: <i>Samoupravna urejenost in gospodarska uspešnost delovnih organizacij</i>	250 din
— 20 % popust	850 din
(v 3 obrokih, prvi obrok 226 din)	170 din
	680 din
VI VI	
Več avtorjev: <i>Aktualni problemi marksizma</i>	310 din
Adolf Bibič: <i>Interesi in politika</i>	550 din
Paolo Alatri: <i>Oris zgodovine moderne politične misli</i>	420 din
B. Kavčič, I. Svetlik: <i>Poglavja iz sociologije dela</i>	360 din
Vladimir Sruk: <i>Frommova humanistična vizija</i>	290 din
— 20 % popust	1.930 din
(v 5 obrokih, prvi obrok 308 din)	386 din
	1.544 din

Z vplačilom 1. obroka na žiro račun št.: 50100-603-41502 Delavska enotnost, Ljubljana vam pošljemo naročen komplet knjig in ustrezno dokumentacijo za obročno odplačevanje.

Podrobnejše informacije zahtevajte na naslov Delavska enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4 (telefon 320-403), v knjigarni DE na Tavčarjevi 5 v Ljubljani in po vseh knjigarnah v Sloveniji.

IZ OBČIN

Nič ne škodi, če vemo

Ko je bil razstavljen urbanistični načrt mesta Celja, se je izkazalo, da lahko o načrtu gradnji in urejevanju mesta govorimo že dosti prej. Kot zaselek človeških bivališč je bil dvignjen teren med Voglajno in Savinjo že v kameni dobi. V rimski dobi je bila naselbina organizirana v pravokotniku, s pravokotnimi križišči ulic in z odlično kanalizacijo, ki delno služi še danes. To rimsko naselbino so porušili vzhodni in zahodni Goti ter Huni.

V dobi agrarne reforme od 7. do 12. stoletja je značilno stalno menjavanje upravne pripadnosti Celja, vse do ustanovitve savinjske marke med letoma 1122 in 1137. Vladajoči grof je živel v zgornjem gradu. V obdobju srednjeveškega tržišča se leta 1331 naselje prvič omenja kot trg, obdan z nasipom, vodnimi jarki in lesenim plotom na predelu sedanjega Tomšičevega trga. Takrat je bila zgrajena tudi spodnja graščina. Dne 11. aprila 1451. leta dobi Celje naziv mesta. Tedaj je šlo okoli 800 meščanov, predvsem svobodnih trgovcev in obrtnikov. V tej dobi se v mestu pojavi temeljni prometni križ ceste vzhod—zahod oziroma sever—jug.

Leta 1846 so speljali južno železnico do Celja, leta 1891. je bila zgrajena savinjska železnica, 1905. pa železnica proti Rogaški Slatini. Leta 1727 so modernizirali cesto Dunaj—Celje—Trst, leta 1816 pa cesto Celje—Zidani most. Leta 1871 se je izdelal prvi mestni razširitveni in regulacijski načrt, dopolnili so ga štiri leta pozneje. Leta 1882 je bil izdelan drugi regulacijski načrt, 1889. pa tretji načrt. Leta 1901. pa so izdelali in sprejeli prvi ureditveno-zazidalni načrt za Otok, šest let pozneje je dobilo enak načrt Dolgo polje, leta 1911 pa še Gaberje.

Leta 1935 je prišlo do združitve mestne in okoliške celjske občine, leto dni pozneje so pričeli z deli pri regulaciji Savinje. Leta 1940 so izdelali definitivni gene-

ralni urbanistični načrt, ki ga je občina potrdila 31. decembra 1940, vendar ga zaradi skorajšnje okupacije niso realizirali.

Prvi povojni urbanistični plan so izdelali leta 1951, pet let pozneje so napravili in potrdili zazidalni načrt mesta Celja. Leta 1962 je bil razgrnjen osnutek urbanističnega načrta, toda zaradi pripomb industrije, da je zanj v načrtu premalo površin, so ga zavrnili.

Leta 1964 so izdelali urbanistični program občine Celje in ga z odlokom sprejeli. Zaradi spreminjajoče zakonodaje pa ga je bilo treba spremeniti. Tako so na podlagi novih smernic in zakonodaje izdelali nov urbanistični načrt in ga razstavili v prostorih Narodnega doma.

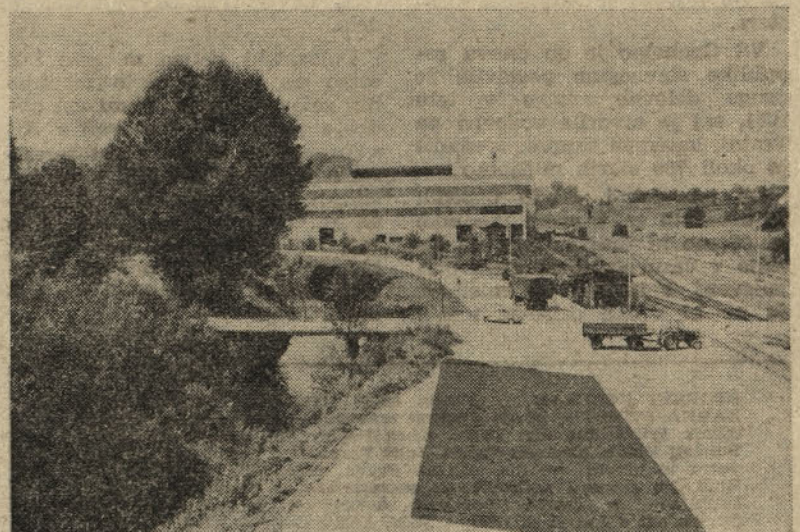
Leto 1960 označujemo kot začetek regulacije Savinje po vojni; to pa bo trajalo še vrsto let, po etapah, kakor bodo na razpolago sredstva.

R. U.

Vaška skupnost - krajevna skupnost

Primoran sem bil poprijeti za pisalo, kajti v našem Železaru št. 22 sem bil izzvan, da nekaj napišem o delu VS Kamen, katere predsednik VO SZDL sem. Iz objektivnih okoliščin sem bil te funkcije razrešen že meseca marca. Ob tem delu sem prišel do spoznanja, da je v VS delati z ljudmi odgovorno in dokaj zahtevno, obenem pa tudi prijetno. Predvsem je lepo delati z mladimi, kar potrjujejo skupna prizadevanja in doseženi uspehi, ki so vsekakor vidni in obenem spodbudni za nadaljnje delo vaške samouprave. Da bom bolj konkreten, smatram, da je bilo v Železaru že precej napisane-

(Nadaljevanje na 8. strani)



Kaj se skriva za objektom na sliki...

(Nadaljevanje s 7. strani)

ga o KS Šentjur okolica; res pa je, da ne vse, kar se tudi ne da.

O vaški skupnosti Kamenjo je pred nedavnim dokaj obsežno pisal časopis Novi tednik. Ker pa tudi ta časopis ljudje precej prebirajo, ne bi stvari ponavljal, kvečjemu to, da se aktivnost v omenjeni VS nadaljuje in krepi.

Vsekakor so nam danes blizu in priljubljeni tisti kraji, ki se komunalno in kulturno izpopolnjujejo, ne glede na njihovo oddaljenost, za kar je dokaz, da v njih živijo aktivni, morda preprosti ljudje, ki imajo nešteto neusahljivih želja in potreb. Združuje jih trdna volja in prepotrebno delo, ki ga hočejo nadoknaditi z mislijo na boljši jutrišnji dan. To pa je mogoče izvesti le z organiziranim pristopom.

Ker je VS Kamenjo del KS Šentjur-okolica in ker se je tudi leto izteklo, ugotavljamo v KS, da je minulo leto bilo dokaj uspešno, predvsem na področju komunalnih ureditev. Nekoliko zastajamo pri delu na družbenopolitičnem področju. Ni pa sporno ali protislovno: usmerjenost občanov je pozitivna in delovna.

Tako je bilo v letu 1981 na področju KS Šentjur — okolica asfaltirano skupno 4,5 km cest, a 10 km napeljanega primarnega in sekundarnega vodovodnega omrežja. Za posipavanje makadamskih cestišč se je porabilo nad 4.000 kub. metrov gramoza. Ob tem so bila opravljena še druga dela, kot so: del kanalizacije, ureditev mostov, podpornih zidov itd.

Ce razčlenimo po VS in po njihovih pridobitvah v vrednosti gotove realizacije, je bil vrstni red naslednji: VS Grobelno, VS Vrbo, VS Kamenjo, VS Nova vas in VS Jakob. Pripominjam pa, da so pri tem posamezne VS najele posojila, do katerih imajo obveznosti vračanja.

Torej aktivnost krajanov se odvíja po vaških skupnostih, kot VO SZDL in upravni organ VS, več ali manj s sodelovanjem mladih, ki so organizirani v OO ZSMS. Tako je v tej KS registriranih 700 članov ZSMS, predvsem pa so aktivne: Črnlolica, Kamenjo, Jakob in Nova vas.

Ob minulem prazniku dnevu republike so te OO ZSMS pripravile in izvedle proslave v svojih delovnih sredinah, ki so bile povezane z jubileji samih organizacij, ob tem celo z otvoritvijo novega mladinskega prostora.

VS Grobelno je ob dnevu republike slavnostno postavila že drugo delovno zmagovito leto 1981, saj je otvorila vodovod na Tratni, katerega skupna vrednost je okoli 700 starih milijonov.

Ob teh dokaj vidnih uspehih in dosežkih se v naših sredinah zavedamo in tudi čutimo, da živimo v času stabilizacijskih prizadevanj, s tem pa ne mislimo, da ne bi v KS oziroma v VS

delovali. Toda vse to nas še bolj združuje pri treznem in gospodarskem razmišljanju, tako da bo potrebno dinar, ki smo ga sedaj v KS dvakrat obračali, obrniti trikrat ali celo petkrat, da bomo v bodoče še lahko kaj delali. Krajanji smo trdno prepričani: če bomo še nadalje združevali sredstva in delo z jasnim medsebojnim dogovorom, mora biti pri tem napredek viden, korak za korakom. Kdor drugače misli — misli napačno, kajti poti nazaj ni in je ne more biti.

Res je tudi to, da naše družbenopolitično delo predvsem po VS ne dosega visoke ravni; premalo pa se zavedamo, da posega v naše vsakdanje življenje. To je vidno predvsem iz tega, ker so zbori občanov preslabo obiskani, ljudje neradi sprejemajo funkcije in ne upajo ali nočejo z besedo na dan zaradi lastnih okoliščin in zadržanosti. Imamo pa tudi primere, ko se zbori občanov sprevržejo v bučno razpravo z naštevanjem težav in potreb, ki jih navedejo na tem mestu, kot da se jim godi krivica. Ob tem ugotavljamo, da gre za netočno informiranost, za kar bi se morali občani tudi sami prizadevati. Pri tem naj ne bo merilo, kolikokrat smo se sestali, ampak učinkovitost takšnih sestankov.

Zato mora v bodoče VO SZDL s pomočjo PO razviti široko demokratsko in frontno delovanje, s tem pa zainteresirati vse sloje občanov za skupno razreševanje problemov z aktivnim delom in odgovornostjo. Predloge ali zamisli, ki jih ljudje navedejo, je potrebno proučiti s soglasjem večine glede na resnične potrebe in želje in jih nato družbeno ovrednotiti ter jih poskušati spraviti plansko v okvir možne realizacije, v kolikor nam sredstva in možnosti dopuščajo. Ob tem pa je treba razumeti, da se vsega ne more napraviti naenkrat, toda postopoma marsikaj.

Ker je družbenopolitično področje vezano še na druge aktivnosti, kot npr. na sekcije in dejavnosti, je toliko več priložnosti za skupno delo, v katero se lahko vključi vsakdo, ki ima voljo in smisel, saj mu je tako delo lahko celo za razvedrilo. Zato osamljenosti ali zapostavljenosti ne bi smeli poznati že v VS kot v osnovnih celicah KS.

Vodstvo v naši KS se teh nalog dobro zaveda in jih uveljavlja s tem, da se izogiba forumskega dela.

Delegatski sistem ne sme biti samo na papirju, zato moramo biti zelo učinkoviti. Skozi vse obdobje pa smo se srečevali v KS z neaktivnostjo in nezainteresiranostjo delegatov SIS, zato stikrat nismo dosegli dovolj. Morda je to pogojeno s premajhno zavedenostjo delegata kot takega, ki smo ga preslabo poznali, a kljub temu imenovali in mu zapuili.

Prav te mesece smo se ukvarjali z evidentiranjem krajanov za nove delegate, kajti sedanjim bo kmalu potekel mandat. Delo na tem področju je obsežno zastavljeno, saj smo evidentirali procentualno moške, ženske in mladino. Pri tem smo upoštevali strukturo in še druge faktorje. Kmalu bomo začeli z drugo fazo, to je s kadrovanjem in nato še z glasovanjem. Vsekakor bomo poskušali izmed dobrih izbrati najboljše.

Dela je v KS skozi celo leto dovolj. Te dni pripravljamo po VS plane za leto 1982, ki se mo-

rajo nanašati na sprejeti referendumski program dela, istočasno jih moramo finančno ovrednotiti — napraviti finančno rekonstrukcijo, nato pa jih sprejeti na zborih občanov itd.

Toliko za tokrat o delu naše sredine in ker je tu novo leto, bi v imenu Krajevne skupnosti Šentjur — okolica, kakor tudi v svojem imenu čestital vsem delovnim ljudem in občanom, kakor tudi bralcem Štorskega železarja, srečno in uspešno novo leto 1982!

Tone Uršič

VESELJE

Vesela sem bila, ko sta me na Dan republike obiskala predstavnik Železarne tov. inž. Milko Starc in ZB Pavel Stefančič. Prišla sta mi šopek rož s čestitko, za kar se jima iskreno zahvaljujem. Še posebno sem bila vesela, ko mi je tovariš inž. Milko Starc obudil spomin in priznanje na moje delo v Železarni.

Pri tako lepih besedah se nisem mogla zadržati, orosile so se mi oči. Najraje bi poletela nazaj k vam in bi še z večjim veseljem delala kot sem nekoč. A žal, prišla so leta, morala sem se posloviti, le spomini so še ostali na moje delo in na vas. Lepi spomini me vežejo na vas in na Železarno Štore, zato je enkrat najlepša hvala za prijeten obisk in upam, da ni bil zadnji.

Zelim vam srečno in uspešno novo leto 1982.

Marija Dobovišek

UREDNIŠTVU ŽELEZARJA

Zahvaljujem se vam za redno pošiljanje časopisa Štorski železar. V veliko veselje in zadovoljstvo mi je prebiranje Železarja, tako sem vsaj seznanjena, kako in kaj je novega v Štorah. Zato vas prosim, da mi časopis še naprej tako redno pošiljate in ostajam vaša hvaležna bralka.

Zelim vam srečno in uspešno novo leto 1982.

Marija Dobovišek

Slovenski skladatelj, publicist, glasbeni kritik in dirigent Emil Adamič je v starosti 49 let umrl v Ljubljani 6. decembra 1936. Napisal je nad tisoč sklad, med nji-

mi veliko število za mladinske zборе, tako da velja za pionirja slovenske mladinske glasbe. V slovensko glasbo je uvajal nova slogovna naziranja in je skupaj z Gojmirom Krekom in Antonom Lajovcem utiral v glasbi poti novemu razvojnemu razdobju.

Fisatelj, dramatik in publicist Fran Govekar je bil rojen 9. decembra 1871 na Igu pri Ljubljani, umrl je leta 1949 v Ljubljani. Pod vplivom francoskega naturalista Emila Zolaja je zasnoval prvi poizkus domačega naturalističnega romana. Bil je urednik raznih listov in gledališki recenzent.

Švedski kemik, iznajditelj dinamita Alfred NOBEL je umrl 10. decembra 1896 (rojen 1833). Svoje premoženje je namenil skladu, iz katerega podeljujejo Nobelove nagrade za najboljša svetovna dela s področij kemije, fizike, medicine, književnosti in borbe za svetovni mir.

Italijanski fašisti so 12. decembra 1921 požgali slovenski Narodni dom v Barkovljah pri Trstu.

Hrvaški pisatelj Avgust Šenoa je umrl v starosti 43 let 13. decembra 1881 (pred sto leti). Pisal je lirske in epske pesmi, povesti, zgodovinske romane, feljtone ter književna in gledališka poročila. Najbolj znana dela so: Zlatarjevo zlato, Diogenes, Varuj se senjske roke, Turopoljski top, Nagelj s pesnikovega groba.

ŠTORSKI ŽELEZAR — Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTORA — Izhaja dvakrat mesečno — Uredniški odbor: Gradnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. ing., Kavka Franc, Renčelj Vlado, Kocman Vojko, Zelič Franc, ing., Verbič Stane — odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) — Tisk: AERO Celje — TOZD grafika — Rokopisov ne vračamo.



Na objavljen članek »Ali imamo zagotovljene pogoje dela«, smo prejeli fotografijo delavk iz računovodstva, ki jo objavljamo.